

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Co říká Bible o dobru a zlu? — Žít podle toho · Verše KJV se Strongovými čísly

ŽÍT TO NAPLNO · CHŮZE S BOHEM — LEZENÍ, CHŮZE, BĚH, DOKONČENÍ

Dobro a zlo — Základní biblická doktrína

ÚVODNÍ SLOVO

Dobré a zlé není jen něco, o čem se má vědět. Je to cesta, po níž se má kráčet. Dítě se nenaučí chodit za jeden den: nejprve leze po rukou a kolenou; pak je otec vezme za paže a učí je chodit; pak chodí samo; pak roste a běhá. A ten, kdo běhá dobře, běží závod, a závod má konec, a na konci je buď pád, anebo dokončení. Ve starém jazyce nesou celou tuto věc dvě malá slova: towb (H2896, dobré) a ra (H7451, zlé). V novém jazyce jsou čtyři: agathos (G18, dobré) a kalos (G2570, dobré); kakos (G2556, zlé) a poneros (G4190, zlé — zlé s vůlí v sobě). Tato studie provází dobré a zlé celou cestou člověka: jak se smysly nejprve učí je rozlišovat; jak člověk den za dnem kráčí dál v dobrém; jak se cesta stává závodem a dokonce válkou, vedenou proti skutečnému zlému; a jak cesta končí — ne u hrobu, nýbrž u stromu života, stojícího otevřeně, bez dalšího prokletí. Zkoumejte to.

TŘI OTÁZKY, NA KTERÉ TATO STUDIE ODPOVÍDÁ:

1. Jak se člověk poprvé učí rozlišovat dobro od zla, a kde toto rozlišování začíná?
2. Co by měl člověk s tímto rozlišováním dělat, jakmile se ho naučí — jak se uplatňuje den za dnem?
3. Jak se chůze stává během a válkou proti zlu, a jak to končí?

ŘECKÁ KLÍČOVÁ SLOVA

“dobrý” — **G18 agathos** — dobrý ve své podstatě a ve svém působení, prospěšný

Nikdo není dobrý, jediné jest, Bůh, a dobro, které člověk projevuje, pochází z dobrého pokladu, jenž mu již byl dán

“dobrý” — **G2570 kalos** — dobrý — projevený, hodný spatření

dobré skutky, které vidí ostatní lidé, a chválí za ně Otce

“zlo” — **G2556 kakos** — zlý, špatný, bezcenný, škodlivý

zlé v pravém smyslu slova — nemá se oplácet, ale přemáhat dobrem

“zlo” — **G4190 poneros** — zlý, zlovolný, škodlivý — zlo s vůlí v něm
zlý, zlé oko, zlý poklad

“Přemoci” — **G3528 nikao** — zvítězit, dobýt vítězství
celá cesta zde končí — přemáhej zlo dobrem; tomu, kdo přemáhá, strom života

“strom” — **G3586 xylon** — dřevo, strom, hůl
strom, na němž nesl naše hříchy, a strom života jsou jedno a totéž slovo

“Osvědčit” — **G1381 dokimazo** — způsob, jak je kov zkoušen ohněm
smysly vycvičené zkoušejí všechny věci, dříve než se čehokoli pevně přidrží

HEBREJSKÁ KLÍČOVÁ SLOVA

“dobrý” — **H2896 towb** — dobrý, příjemný, milý, dobře
Boží vlastní výrok o všem, co učinil, vyřčený dříve, než zlo vůbec dostalo jméno

“zlo” — **H7451 ra** — zlo, špatnost, protivenství, ničemnost
slovo, poprvé pojmenované u zakázaného stromu — zlo, od kterého se odvrátit

“Znát” — **H3045 yada** — poznat, vnímat, rozeznat
Poznat dobré a zlé není totéž jako vyvolit dobré.

“zvolit” — **H977 bachar** — vybrat, zvolit
život a dobro předloženo před tebou — proto vyvol si život

“odmítnout” — **H3988 ma'as** — odmítnout, zamítnout, opovrhovat
dítě, které umí odmítnout zlé a vybrat si dobré

“odejít” — **H5493 sur** — odchýlit se, odejít
bázeň Hospodinova daná do pohybu — odstup od zlého a číň dobré

“Poslouchat” — **H8085 shama** — slyšet, poslouchat, uposlechnout
kdo pak poslouchá, bydlet bude bezpečně, a nebude se bát zlého

“vymyslet” — **H2803 chashab** — přemýšlet, vymýšlet, plánovat
to samé slovo na obou stranách Josefova příběhu — co bylo zamýšleno ke zlému, Bůh zamýšlel k dobrému

“strach” — **H3372 yare** — bát se, mít strach; ctít s úctou
bázeň před Hospodinem, jež se odvrací od zlého, nikoli bázeň, jež se skrývá před Bohem

I. PLAZENÍ — JAK TO NAJÍT

(Mé osobní myšlenky — každá cesta začíná nízko, a tato začíná hned na samém začátku knihy. Ještě než je vůbec pojmenováno zlo, už zaznívá dobro — sedmkrát v jedné kapitole. Rozlišování nezačíná ochutnáním zla; začíná ochutnáním dobra, které Bůh již ukázal. Začni nízko, začni maličko, a začni.)

A. Genesis 1:4 A viděl Bůh světlo, že bylo dobré; i oddělil Bůh světlo od tmy. **[H2896 towb ■]**

A VIDĚL BŮH SVĚTLO, ŽE BYLO DOBRÉ → I ODDĚLIL BŮH SVĚTLO OD TMY.

B. Genesis 1:31 A viděl Bůh vše, což učinil, a aj, bylo velmi dobré. I byl večer a bylo jitro, den šestý. **[H2896 towb ■]**

BŮH VIDĚL VŠECKO, CO UČINIL → A HLE, BYLO TO VELMI DOBRÉ.

(Mé osobní myšlenky — zde začíná nalézání dobra: nikoli s pravidlem, které je třeba dodržovat, ale s vlastním výrokem Osoby o tom, co učinila. Než je člověku vůbec řečeno, aby si vybral dobro, Bůh už jej pojmenoval, a pojmenoval jej dobře.)

C. Žalmy 34:9 (KJV 34:8) Okuste a vizte, jak dobrý jest Hospodin. Blahoslavený člověk, kterýž doufá v něho. **[H2896 towb ■]**

OKUSTE A VIZTE, JAK DOBRÝ JEST HOSPODIN → BLAHOŠLAVENÝ ČLOVĚK, KTERÝŽ DOUFÁ V NĚHO.

D. Žalmy 119:68 Dobrý jsi ty a dobrotivý, vyuč mne ustanovením svým. **[H3190 yatab ■]**
[H2896 towb ■]

JSI DOBRÝ A DOBRĚ ČINÍŠ → VYUČ MĚ STATUTŮM SVÝM.

(Mé osobní myšlenky — dobro není jen slovo, které Bůh vyslovuje; je to to, co on je, a to, co on činí. Okusit, že Hospodin je dobrý, je počátkem nového způsobu posuzování všeho ostatního, co se nazývá dobrým nebo zlým.)

E. Genesis 3:22 Tedy řekl Hospodin Bůh: Aj, člověk učiněn jest jako jeden z nás, věda dobré i zlé; pročež nyní, aby nevztáhl ruky své, a nevzal také z stromu života, a jedl by, i byl by živ na věky, vyžeňme jej.

[H3045 yada ■]

HLE, ČLOVĚK JEST JAKO JEDEN Z NÁS, ZNAJE DOBRÉ I ZLÉ → ABY NEVZTÁHL RUKU I NA STROM ŽIVOTA.

(Mé osobní myšlenky — a tady je důvod, proč se toto rozlišování musí nyní učit, a ne je pouze mít. Člověk sáhl po poznání dobrého a zlého sám od sebe, mimo Boha, a poznání, které získal, bylo víc, než mohl unést. Od toho dne je třeba správné rozlišování dobrého od zlého znovu nalézt, nikoli je pouze předpokládat.)

F. Deuteronomium 30:19 Osvědčuji proti tobě dnes nebem a zemí, žeť jsem život i smrt předložil, požehnání i zlořečenství; vyvolíš sobě tedy život, abys živ byl ty i símě tvé **[H977 bachar ■]**

ŽIVOT I SMRT PŘEDLOŽIL JSEM TOBĚ → VYVOLÍŠ SOBĚ TEDY ŽIVOT.

G. 1. Královská 3:9 Dejž tedy služebníku svému srdce rozumné, aby soudil lid tvůj, a aby rozeznal mezi dobrým a zlým; nebo kdo bude moci souditi tento lid tvůj tak mnohý? **[H7451 ra ■] [H2896 towb ■]**

[H995 bin ■]

CHÁPAJÍCÍ SRDCE → ROZLIŠOVAT MEZI DOBRÝM A ZLÝM.

(Mé osobní myšlenky — Salomoun netvrdil, že toto rozlišování už má; poprosil o něj Boha. Nalezení rozdílu mezi dobrým a zlým začíná pro každého stejně: ne důvěrou ve vlastní úsudek, nýbrž prosbou.)

H. Izaiáš 7:15 Máslo a med jísti bude, až by uměl zavrci zlé, a vyvoliti dobré. **[H2896 towb ■]**

[H977 bachar ■] [H7451 ra ■] [H3988 ma'as ■] [H3045 yada ■]

POZNAT, JAK ODMÍTNOUT ZLÉ + VYVOLIT DOBRÉ.

I. Židům 5:12 Nebo měvše býti v tak dlouhém času mistři, opět potřebujete učení býti prvním počátkům výmluvností Božích, a učinění jste mléka potřebující, a ne pokrmu hrubšího. (13) Kdožkoli zajisté mléka se drží, nechápá slova spravedlnosti; (nebo nemluvně jest).

POTŘEBUJETE MLÉKA, A NE POKRMU HRUBŠÍHO → KAŽDÝ, KTERÝŽ MLÉKA POŽÍVÁ, NEZNÁ, CO JEST SLOVO SPRAVEDLNOSTI; NEBOŤ JEST NEMLUVNÁTKO.

(Mé osobní myšlenky — toto je výchozí bod pro každého žijícího člověka: nemluvně živé mlékem, nezkušené v rozlišování dobrého od zlého, a v tom není žádná hanba. Hanba spočívá pouze v tom, zůstat na tomto místě. Rozlišování se nalézá, ale nenalézá se naráz.)

J. Přísloví 2:3 Ovšem, jestliže na rozumnost zavoláš, a na opatrnost zvoláš-li; (4) Budeš-li jí hledati jako stříbra, a jako pokladů pilně vyhledávati jí: (5) Tehdy porozumíš bázni Hospodinově, a známosti Boží nabudeš;

VOLÁŠ-LI PO POZNÁNÍ + HLEDÁŠ-LI HO JAKO SKRYTÉ POKLADY → NALEZNEŠ POZNÁNÍ BOŽÍ.

II. CHŮZE — CO S TÍM DĚLAT, KDYŽ TO MÁTE

(Mé osobní myšlenky — dítě je nyní na nohou a chůze znamená každodenní praktikování volby, nikoli jen jednou. Starý zákon to nazývá odmítáním zla a volbou dobra, znovu a znovu, v malých rozhodnutích běžného dne. Všimněte si, kolikrát se opakuje stejná dvojice slov: odstup od zlého, a číň dobré.)

A. Žalmy 34:15 (KJV 34:14) Odstup od zlého, a číň dobré, hledej pokoje, a stíhej jej. **[H2896 towb ■] [H7451 ra ■] [H5493 sur ■]**

ODSTUP OD ZLÉHO + A ČÍŇ DOBRÉ → HLEDEJ POKOJE, A STÍHEJ JEJ.

B. Amos 5:14 Hleďte dobrého a ne zlého, abyste živi byli, a budeť tak Hospodin Bůh zástupů s vámi, jakž pravíte. **[H157 ahab ■] [H8130 sane ■] [H2421 chayah ■] [H7451 ra ■] [H2896 towb ■]**

[H1875 darash ■] (15) Mějte v nenávisti zlé, a milujte dobré, a ustanovte v bráně soud; snad Hospodin Bůh zástupů milost učiní ostatkům Jozefovým.

HLEDEJTE DOBRÉ, A NE ZLÉ → MEJTE V NENÁVISTI ZLÉ, A MILUJTE DOBRÉ.

C. Přísloví 3:7 Nebývej moudrý sám u sebe; boj se Hospodina, a odstup od zlého. [H7451 ra ■] [H5493 sur ■] [H3372 yare ■] [H2450 chakam ■]

NEBÝVEJ MOUDRÝ SÁM U SEBE → BOJ SE HOSPODINA + A Odstup od zlého.

D. Přísloví 8:13 Bázeň Hospodinova jest v nenávisti mítí zlé, pýchy a vysokomyslnosti, i cesty zlé a úst převrácených nenávidím. [H7451 ra ■] [H8130 sane ■]

BÁZEŇ PŘED HOSPODINEM = NENÁVIDĚT ZLO.

(Mé osobní myšlenky — chodit v dobrém není jediné rozhodnutí; je to bázeň Hospodinova, která den za dnem, na obvyčejných místech, nenávidí stále tytéž věci: pýchu, vysokomyslnost, pyšná ústa. Na chození není nic dramatického. Je to udržovaný směr.)

E. Job 28:28 Člověku pak řekl: Aj, bázeň Páně jest moudrost, a odstoupiti od zlého rozumnost.

[H998 binah ■] [H7451 ra ■] [H5493 sur ■]

BÁZEŇ PŘED HOSPODINEM = MOUDROST + ODVRÁTIT SE OD ZLA = ROZUMNOST.

F. Izaiáš 1:16 Umejte se, očistě se, odvrzte zlost skutků vašich od očí mých, přestaňte zle činiti.

[H3190 yatab ■] [H3925 lamad ■] [H2308 chadal ■] [H7451 ra ■] (17) Učte se dobře činiti, hledejte soudu, pozdvihněte potlačeného, dopomozte k spravedlnosti sirotku, zastaňte vdovy.

UMEJTE SE, OČISTĚ SE → PŘESTAŇTE ZLE ČINITI + UČTE SE DOBŘE ČINITI.

(Mé osobní myšlenky — všimni si pořadí: nejprve umyj se, potom přestaň, potom se uč. Chůze není jen zastavení zla; je to učení se novému souboru dobrých návyků — soud pro utlačovaného, péče o sirotka a vdovu. Chůze má ruce a nohy, ne jen čisté svědomí.)

G. Přísloví 17:13 Kdo odplacuje zlým za dobré, neodejdeť zlé z domu jeho. [H2896 towb ■] [H7451 ra ■]

KDO ODPLACUJE ZLÝM ZA DOBRÉ → NEODEJDEŤ ZLÉ Z DOMU JEHO.

H. 1. Tesalonickým 5:21 Všeho zkuste; což dobrého jest, toho se držte. [G4190 poneros ■]

[G1491 eidos ■] [G567 apecho ■] [G2570 kalos ■] [G2722 katecho ■] [G1381 dokimazo ■] (22) Od všeliké zlé tvárnosti se varujte.

VŠEHO ZKUSTE → COŽ DOBRÉHO JEST, TOHO SE DRŽTE + OD VŠELIKÉ ZLÉ TVÁRNOSTI SE VARUJTE.

(Mé osobní myšlenky — "dokázat" je dokimazo (G1381, dokázat), zkoušet něco tak, jak je kov zkoušen ohněm. Chodit v dobrém je každodenní zkouškou, ne jediným rozhodnutím: vyzkoušej to, pak se toho drž a vyvaruj se dokonce i toho, co se pouze podobá zlu.)

I. Matouš 5:16 Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré, a slaví Otce vašeho, jenž jest v nebesích. [G2041 ergon ■] [G2570 kalos ■]

TAK AŤ SVÍTÍ VAŠE SVĚTLO → AŤ VIDÍ VAŠE DOBRÉ SKUTKY + OSLAVUJÍ VAŠEHO OTCE.

J. Galatským 6:9 Činíce pak dobře, neoblevujme; nebo časem svým budeme žítí, neustávající.

[G18 agathos ■] [G2570 kalos ■] (10) A protože dokudž čas máme, činme dobře všechněm, a zvláště nejvíce pak domácím víry

NEOBLEVUJME V DOBRÉM ČINĚNÍ → DOKUDŽ ČAS MÁME, ČIŇME DOBRÉ VŠEM LIDEM.

K. Římanům 2:7 Těm zajisté, kteříž trvajíce v dobrém skutku, slávy a cti a nesmrtelnosti hledají, životem věčným [G18 agathos ■] [G2556 kakos ■] [G18 agathos ■] (8) Těm pak, kteříž jsou svárliví a pravdě nepovolují, ale povolují nepravosti, prchlivosti a hněvem (9) Trápením a úzkostí, a to každé duši člověka činícího zlé, i Žida předně, a též i Řeka. (10) Ale slávu a čest a pokoj dá každému, kdož činí dobré, i Židu předně, a též i Řeku.

TRPĚLIVÉ SETRVÁVÁNÍ V DOBRÉM KONÁNÍ → SLÁVA, ČEST A POKOJ KAŽDÉMU, KDO ČINÍ DOBRÉ.

L. Matouš 19:17 A on řekl jemu: Co mne nazýváš dobrým? Žádný není dobrý, než jediný, totiž Bůh.

Chceš-li pak vjíti do života, ostříhej přikázání. [G18 agathos ■]

JE JEN JEDEN DOBRÝ = BŮH.

(Mé osobní myšlenky — chození v dobrém se nikdy nezmění v myšlenku, že se člověk sám stal jeho zdrojem. Není nikdo dobrý, jen jeden, sám Bůh. To, v čem člověk chodí, mu nejprve dala jiná Osoba.)

M. Lukáš 6:45 Dobrý člověk z dobrého pokladu srdce svého vynáší dobré, a zlý člověk ze zlého pokladu srdce svého vynáší zlé. Nebo z hojnosti srdce mluví ústa jeho. **[G4190 poneros ■] [G2344 thesauros ■] [G18 agathos ■]**

Z DOBRÉHO POKLADU SVÉHO SRDCE → TO, CO JE DOBRÉ + Z HOJNOSTI SRDCE MLUVÍ JEHO ÚSTA.

N. Římanům 7:19 Nebo nečiním toho dobrého, což chci, ale činím to zlé, čehož nechci. **[G2556 kakos ■] [G2570 kalos ■] [G2556 kakos ■] [G18 agathos ■]** (20) A poněvadž pak, čehož já nechci, to činím, tedyť již ne já činím to, ale ten, kterýž přebývá ve mně, hřích. (21) Nalézám tedy takový při sobě zákon, když chci činiti dobré, že se mne přidrží zlé.

DOBRÉ, KTERÉ CHCI, NEČINÍM + KDYŽ CHCI ČINIT DOBRÉ, ZLÉ JEST PŘI MNĚ.

(Mé osobní myšlenky — chůze není vždy hladká, dokonce ani pro toho, kdo skutečně chce konat dobro. Pavel pojmenovává tento stejný zápas sám v sobě. Chůze nepopírá tento boj; přesto stále volí dobro navzdory němu.)

O. Přísloví 1:33 Ale kdož mne poslouchá, bydliti bude bezpečně, pokoj máje před strachem zlých věcí.

[H7451 ra ■] [H8085 shama ■]

KDO POSLOUCHÁ = BUDE BYDLETI BEZPEČNĚ + POKOJNÝ OD STRACHU ZLÉHO.

(Mé osobní myšlivky — toto je zaslíbení předložené každému, kdo kráčí touto cestou dál: usedlý život, bezpečný a klidný od samotného strachu, který poprvé vstoupil do lidského srdce v zahradě.)

III. BĚH ZÁVODU — VZDEJ TO JAKO VOJÁK V BOŽÍ ARMÁDĚ

(Mé osobní myšlenky — nyní se z chůze stává válka, a zlo už není jen volbou uvnitř jednoho srdce; má vůli a jméno proti němu — ten zlý. Voják nebojuje s myšlenkou; bojuje s nepřitelem. Vydej celou svou bytost Bohu a necht' je dobro zbrání.)

A. Římanům 6:13 Aniž vydávejte údů svých za odění nepravosti kterémukoli hříchu, ale vydávejte se k sloužení Bohu, jakožto vstavše z mrtvých a jsouce živi, a údy své vydávejte za odění spravedlnosti Bohu.

[G3936 paristemi ■]

ALE VYDÁVEJTE SE K SLOUŽENÍ BOHU + A ÚDY SVÉ VYDÁVEJTE ZA ODĚNÍ SPRAVEDLNOSTI BOHU.

B. Matouš 6:13 I neuvoď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Nebo tvé jest království, i moc, i sláva, na věky, Amen. **[G4190 poneros ■] [G4506 rhuomai ■]**

I NEUVOĎ NÁS V POKUŠENÍ → ALE ZBAV NÁS OD ZLÉHO.

C. Jan 17:15 Neprosímť, abys je vzal z světa, ale abys jich zachoval od zlého. **[G4190 poneros ■]**

NENÍ ZE SVĚTA → ZACHOVEJ JE OD ZLÉHO.

D. 1. Jan 5:19 Víme, že z Boha jsme, ale svět vsecken ve zlém leží. **[G4190 poneros ■]**

JSME Z BOHA + CELÝ SVĚT LEŽÍ VE ZLOSTI.

E. Matouš 13:19 Každý, kdož slyší slovo království a nerozumí, přichází ten zlý a uchvacuje to, což jest vsáto v srdce jeho. To jest ten, kterýž podle cesty vsát jest. **[G4190 poneros ■] [G2570 kalos ■]**

[G4190 poneros ■] (20) Ale v skalnatou zemi vsátý, ten jest, kterýž slyší slovo, a hned je s radostí přijímá.

(21) Než nemá v sobě kořene, ale jest časný, a když přichází soužení nebo protivenství pro slovo, hned se horší. (22) Ale mezi trní vsátý, ten jest, kterýž slyší slovo Boží, ale pečování tohoto světa a oklamání zboží udušuje slovo, i bývá učiněno bez užitku. (23) V dobrou pak zemi vsátý, ten jest, kterýž slyší slovo a rozumí, i ovoce nese a vydává, některé zajisté stý, a jiné šedesátý, jiné pak třicátý. (24) Jiné podobenství předložil jim, řka: Podobno jest království nebeské člověku, rozsívajícímu dobré semeno na poli svém.

(25) Když pak lidé zesnuli, přišel nepřítel jeho a nasál koukole mezi pšenici a odšel. (26) A když vzrostla bylina a užitek přinesla, tedy ukázal se i koukol. (27) I přistoupivše služebníci hospodáře toho, řekli jemu: Pane, všaks dobrého semene nasál na poli svém, kdeže se pak vzal koukol? (28) A on řekl jim: Nepřítel člověk to učinil. Služebníci pak řekli mu: Chceš-liž, tedy půjdeme a vytrháme jej? (29) On pak odpověděl: Nikoli, abyste trhající koukol, spolu s ním nevytrhali pšenice. (30) Nechte, ať obé spolu roste až do žni. A v čas žni dím žencům: Vytrhejte nejprv koukol a svažte jej v snopy k spálení, ale pšenici shromažďte do stodoly mé. (31) Jiné podobenství předložil jim, řka: Podobno jest království nebeské zrna horčičnému, kteréž vzav člověk, vsál na poli svém. (32) Kteréžto zajisté nejmenší jest mezi všemi semeny, když pak vzroste, větší jest všech bylin, a bývá strom, takže ptactvo nebeské přiletíce, hnízda sobě dělají

na ratolestech jeho. (33) Jiné podobenství mluvil jim, řka: Podobno jest království nebeské kvasu, kterýž vzavši žena, zadělala ve třech měřících mouky, až by zkysalo všecko. (34) Toto všecko mluvil Ježíš v podobenstvích k zástupům, a bez podobenství nemluvil jim (35) Aby se naplnilo povědění skrze proroka, řkoucího: Otevru v podobenstvích ústa svá, vypravovati budu skryté věci od založení světa. (36) Tedy rozpustiv zástupy, šel do domu Ježíš. I přistoupili k němu učedníci jeho, řkouce: Vylož nám podobenství o koukoli toho pole. (37) On pak odpovídaje, řekl jim: Rozsevač dobrého semene jestiž Syn člověka. (38) A pole jest tento svět, dobré pak sítě jsou synové království, ale koukol jsou synové toho zlostníka.

PAK PŘICHÁZÍ TEN ZLÝ → DOBRÉ SEMENO = SYNOVÉ KRÁLOVSTVÍ + KOUKOL = SYNOVÉ TOHO ZLÉHO.

(Mé osobní myšlenky — nepřítel v této válce má jméno a strategii: ten zlý, poneros (G4190, zlý, se zlou vůlí v tom). On nejen pokouší; on uchvacuje a zasévá napodobeniny na stejném poli, kde roste dobré semeno. Běžet tento závod znamená být bdělý na víc než jen na vlastní srdce.)

F. Matouš 6:22 Svíce těla jestiž oko; jestliže oko tvé sprostné bylo by, všecko tělo tvé světlé bude.

[G4190 poneros ■] [G573 haplous ■] (23) Pakliž by oko tvé bylo nešlechtné, všecko tělo tvé tmavé bude. Protož jestliže světlo, kteráž jest v tobě, jest tma, co pak sama tma, jaká bude?

TVÉ OKO PROSTÉ → CELÉ TVÉ TĚLO SVĚTLÉ + TVÉ OKO ŠPATNÉ → PLNÉ TEMNOTY.

G. Matouš 12:35 Dobrý člověk z dobrého pokladu srdce vynáší dobré, a zlý člověk ze zlého pokladu vynáší zlé. **[G4190 poneros ■] [G2344 thesauros ■] [G18 agathos ■]**

DOBŘÝ ČLOVĚK Z DOBRÉHO POKLADU → DOBRÉ VĚCI + ZLÝ ČLOVĚK ZE ZLÉHO POKLADU → ZLÉ VĚCI.

H. Efeským 6:16 A zvláště pak vezmouce štít víry, kterýmž byste mohli všechny šípy ohnivé nešlechtníka toho uhasiti. **[G4190 poneros ■]**

ŠTÍT VÍRY → UHAŠTE VŠECHNY OHNIVÉ STŘELY TOHO ZLÉHO.

I. 1. Jan 2:14 Píši vám, dítky, že jste poznali Otce. Psal jsem vám, otcové, že jste poznali toho, kterýž jest od počátku. Psal jsem vám, mládenci, že silní jste, a slovo Boží v vás zůstává, a že jste zvítězili nad zlým.

[G4190 poneros ■] [G3528 nikao ■]

JSTE SILNÍ + SLOVO BOŽÍ VE VÁS ZŮSTÁVÁ → ZVÍTĚZILI JSTE NAD TÍM ZLÝM.

(Mé osobní myšlenky — štít a slovo konají tutéž práci ze dvou stran: štít zastavuje to, co je proti tobě vrháno, a slovo přebývající v tobě je to, co člověka činí dostatečně silným, aby ten štít vůbec mohl držet. V této válce není žádné z nich nepovinné.)

J. Skutky 10:38 Kterak Ježíše od Nazaréta pomazal Bůh Duchem svatým a mocí; kterýžto chodil, dobře čině, a uzdravuje všechny posedlé od ďábla; nebo Bůh s ním byl. **[G3586 xylon ■] [G1228 diabolos ■] [G2616 katadynasteuo ■] [G2390 iaomai ■] [G2109 euergeteo ■]** (39) A my jsme svědkové všeho toho, což jest činil v krajině Judské a v Jeruzalémě. Kteréhožto zamordovali jsou, pověsivše na dřevě.

CHODIL, ČINĚ DOBRĚ A UZDRAVUJE VŠECKY, KTERÍŽ BYLI DÁBLEM POSEDLÍ → KTERÉHOŽ ZABILI, POVĚSIVŠE NA DŘEVĚ.

K. Lukáš 23:41 Myť zajisté spravedlivě trpíme, nebo hodnou pomstu za skutky naše béřeme, ale tento nic zlého neučinil. **[G824 atapos ■]**

MY VSKUTKU SPRAVEDLIVĚ + TENTO ČLOVĚK NEUČINIL NIC NESPRÁVNÉHO.

L. 1. Petr 2:23 Kterýžto, když mu zlořečili, nezlořečil zase; trpěv, nehrozil, ale poroučel křivdy tomu, jenž spravedlivě soudí.

KTERÝŽTO, KDYŽ MU ZLOŘEČILI → ALE POROUČEL KŘIVDY TOMU, JENŽ SPRAVEDLIVĚ SOUDÍ.

(Moje osobní myšlenky — takto vypadá běh závodu, když se boj stane osobním: nikoli mlčení ze slabosti, ale záměrné svěření celé věci tomu, který soudí spravedlivě. To je vojenská služba, ne kapitulace.)

M. Matouš 5:44 Ale jáť vám pravím: Milujte nepřátely vaše, dobrořečte těm, kteříž vás proklínají, a dobře činite nenávidícím vás, a modlte se za nepřátely a protivníky vaše **[G18 agathos ■]**

[G4190 poneros ■] [G2570 kalos ■] (45) Abyste byli synové Otce vašeho, jenž jest v nebesích; ješto slunci svému velí vzchoditi na dobré i na zlé, a déšť dává na spravedlivé i na nespravedlivé.

MILUJTE NEPŘÁTELY VAŠE + KTERÍŽ VÁS PROKLÍNÁJÍ → JEŠTO SLUNCI SVÉMU VELÍ VZCHODITI NA DOBRÉ I NA ZLÉ.

N. 1. Petr 3:9 Neodplacujíce zlého za zlé, ani zlořečenství za zlořečenství, ale raději dobrořečíte, vědouce, že jste k tomu povoláni, abyste požehnání dědičně obdrželi. [G2556 kakos ■] [G18 agathos ■] [G2556 kakos ■] (10) Nebo kdož chce milovati život, a viděti dny dobré, zkrocujž jazyk svůj od zlého, a ústa jeho ať nemluví lsti.

NEOPLÁCEJTE ZLÝM ZA ZLÉ → NAOPAK ŽEHNEJTE → MILUJTE ŽIVOT A VIDĚTE DOBRÉ DNY.

O. Genesis 50:20 Vy zajisté skládali jste proti mně zlé; ale Bůh obrátil to v dobré, aby učinil to, což vidíte nyní, a při životu zachoval lid mnohý. [H2896 towb ■] [H2803 chashab ■] [H7451 ra ■] [H2803 chashab ■]

VY JSTE PROTI MNĚ MYSLILI ZLÉ + ALE BŮH TO OBRÁTIL V DOBRÉ → ABY ZACHOVAL NAŽIVU MNOHO LIDU.

(Mé osobní myšlenky — chashab (H2803, myslet, vymýšlet) je zcela totéž slovo na obou stranách tohoto verše: co oni vymysleli, to vymyslel Bůh. Dobře běžet tento běh neznamená, že na tebe nikdy nebude vrženo zlo. Znamená to důvěřovat, že tentýž Bůh, který dopustil, aby Josefovi bratři jednali, může i to zlo obrátit k záchraně mnohých životů.)

P. Římanům 8:28 Vímeť pak, že milujícím Boha všechny věci napomáhají k dobrému, totiž těm, kteříž podle uložení jeho povolání jsou. [G18 agathos ■]

VŠECKY VĚCI SPOLU PŮSOBÍ K DOBRÉMU TĚM, KTEŘÍ MILUJÍ BOHA.

Q. Římanům 12:21 Nedej se přemoci zlému, ale přemáhej v dobrém zlé. [G18 agathos ■] [G3528 nikao ■] [G2556 kakos ■] [G3528 nikao ■]

NEDEJ SE PŘEMOCI ZLÉMU → ALE PŘEMÁHEJ V DOBRÉM ZLÉ.

(Mé osobní myšlenky — toto je ten jediný příkaz, který shrnuje celý běh: nejen přežít zlo, ale přemoci ho, a jmenovaná zbraň je dobro. Nikao (G3528, přemoci) je slovo vojáka — dobýt, vyhrát bitevní pole. Dobro v této válce není pasivní. Útočí.)

IV. CÍLOVÁ PÁSKA — DOBRO A ZLO, A SLOVO ZŮSTÁVÁ NAVĚKY

(Mé osobní myšlenky — každý běh končí, a tento nekončí u hrobu, ani jen u soudu. Končí u stromu, stojícího otevřeně, a u zaslíbení, které nevadne. Ten, kdo zvítězí, jí z něho.)

A. 1. Jan 3:8 Kdož činí hřích, z ďábla jest; nebo ďábel hned od počátku hřeší. Na toť jest zjeven Syn Boží, aby kazil skutky ďáblovy. [G1228 diabolos ■] [G3089 luo ■]

SYN BOŽÍ ZJEVEN JEST → ABY KAZIL SKUTKY ĎÁBLOVY.

B. 2. Timoteovi 3:12 A takž i všickni, kteříž chtějí zbožně živi býti v Kristu Ježíši, protiventství míti budou.

A TAKŽ I VŠICKNI, KTEŘÍŽ CHTĚJÍ ZBOŽNĚ ŽIVI BÝTI V KRISTU JEŽÍŠI → PROTIVENTSTVÍ MÍTI BUDOU.

(Mé osobní myšlenky — cílová páska nepředstírá, že běh byl snadný. Konat dobro ve světě, který je stále schopen zla, přináší skutečnou cenu. Tento verš stojí zde, aby konec nebyl nikdy čten, jako by ten boj nic nestál.)

C. 1. Petr 2:24 Kterýžto hříchy naše na svém těle sám vnesl na dřevo, abychom hříchům zemrouce, spravedlnosti živi byli, jehož zsinalostí uzdraveni jste. [G3586 xylon ■] [G399 anaphero ■]

HŘÍCHY NAŠE NA SVÉM TĚLE SÁM VNESL NA DŘEVO → HŘÍCHŮM ZEMROUCE, SPRAVEDLNOSTI ŽIVI BYLI.

D. Zjevení 2:10 Nebojž se nic toho, co trpěti máš. Aj, uvržet ďábel některé z vás do vězení, abyste zkušeni byli, a budete míti úzkost za deset dní. Budiž věrný až do smrti, a dámť korunu života.

[G4735 stephanos ■]

BUĎ VĚRNÝ AŽ DO SMRTI → A DÁM TI KORUNU ŽIVOTA.

E. Žalmy 119:160 Nejpřednější věc slova tvého jest pravda, a na věky trvá všeliký úsudek spravedlnosti tvé. [H5975 amad ■]

NEJPŘEDNĚJŠÍ VĚC SLOVA TVÉHO JEST PRAVDA → A NA VĚKY TRVÁ VŠELIKÝ ÚSUDEK SPRAVEDLNOSTI TVÉ.

(Mé osobní myšlenky — dobro a zlo byly pojmenovány už na samém počátku knihy, a tento verš říká, že slovo, které je pojmenovalo, je pravdivé od počátku a jeho soudy nemají promlčecí lhůtu. Co Bůh nazval dobrým v Genesis 1, to nazývá dobrým i nadále.)

F. Zjevení 2:7 Kdo má uši, slyš, co Duch praví církvím: Tomu, kdož zvítězí, dám jísti z dřeva života, kteráž jest uprostřed ráje Božího. [G3857 paradeisos ■] [G2222 zoe ■] [G3586 xylon ■]

[G5315 phago ■] [G3528 nikao ■]

TOMU, KDO VÍTĚZÍ → DÁM JÍSTI Z DŘEVA ŽIVOTA, KTERÉŽ JEST V PROSTŘED RÁJE BOŽÍHO.

G. Zjevení 21:4 A setřet Bůh všelikou slzu s očí jejich, a smrti již více nebude, ani kvílení, ani křiku, ani bolesti nebude více; nebo první věci pominuly. [G2288 thanatos ■]

ŽÁDNÁ SMRT NEBUDE VÍCE, ANI ZÁLOST → DŘÍVEJŠÍ VĚCI POMINULY. ŽÁDNÁ SMRT NEBUDE VÍCE, ANI ŽALOST → DŘÍVEJŠÍ VĚCI POMINULY.

H. Zjevení 21:7 Kdož zvítězí, obdrží dědičně všechno, a budeť jemu Bohem, a on mi bude synem.

[G3528 nikao ■]

KDO PŘEMÁHÁ, DĚDIČNĚ OBDRŽÍ VŠECKO A JÁ BUDU JEHO BOHEM.

I. Zjevení 22:1 I ukázal mi potok čistý vody živé, světlý jako křišťál, tekoucí z trůnu Božího a Beránkova.

[G2652 katanathema ■] [G1484 ethnos ■] [G2322 therapeia ■] [G3586 xylon ■] [G2222 zoe ■]

[G4215 potamos ■] (2) Uprostřed pak rynku jeho a s obou stran potoka bylo dřevo života, přinášející dvanáctero ovoce, na každý měsíc vydávající ovoce své, a listí své k zdraví národů. (3) A ničeho zlořečeného již více nebude, ale trůn Boží a Beránkův bude v něm, a služebníci jeho sloužiti jemu budou.

ČISTÝ POTOK VODY ŽIVÉ + STROM ŽIVOTA, LISTÍ K UZDRAVENÍ NÁRODŮ → ŽÁDNÁ KLETBA VÍCE.

(Mé osobní myšlenky — co bylo zavřeno u jednoho stromu v Genesis, je zde otevřeno u jiného stromu, a ten rozdíl je naprostý: už žádná kletba. Cílová páska celé této studie není místo, kde je zlo pouze zvládáno. Je to místo, kde je zlo konečně a úplně pryč.)

J. Zjevení 22:14 Blahoslavení, kteříž zachovávají příkázání jeho, aby měli právo k dřevu života a aby branami vešli do města. [G3586 xylon ■]

BLAHOŠLAVENÍ, KTERÍ ČINÍ JEHO PŘÍKÁZÁNÍ → PRÁVO NA STROM ŽIVOTA + VEJÍT BRANAMI DO MĚSTA.

K. Žalmy 23:6 Nadto i dobrota a milosrdenství následovati mne budou po všechny dny života mého, a přebývati budu v domě Hospodinově za dlouhé časy. [H2896 towb ■]

DOBROTA A MILOSRDENSTVÍ MĚ BUDOU NÁSLEDOVAT → BUDU PŘEBÝVAT V DOMĚ HOSPODINOVĚ NA VĚKY.

L. Jakub 1:17 Všeliké dání dobré a každý dar dokonalý shůry jest sestupující od Otce světél, u něhožto není proměnění, ani jakého pro obrácení se někam jinam zastínění. [G18 agathos ■]

KAŽDÉ DOBRÉ DÁNÍ A KAŽDÝ DAR DOKONALÝ = SHŮRY, OD OTCE SVĚTEL.

(Mé osobní myšlenky — celá cesta začala Boží vlastní dobrotou — viděl, že je to dobré — a končí stejně: každý dobrý dar sestupuje shůry od Otce světél, u něhož není proměny. Dobro bylo jeho od počátku a je jeho bez konce.)

ÚSTA DVOU SVĚDKŮ — NENÁVIDĚTE ZLÉ, MILUJTE DOBRÉ

Žalmy 97:10 Vy, kteříž milujete Hospodina, mějte v nenávisti to, což zlého jest; onť ostříhá duší svatých svých, a z ruky bezbožníků je vytrhuje. [H8104 shamar ■] [H7451 ra ■] [H8130 sane ■] [H157 ahab ■]

VY, KTERÍ MILUJETE HOSPODINA, MĚJTE V NENÁVISTI ZLÉ → ON ZACHOVÁVÁ DUŠE SVATÝCH SVÝCH.

Římanům 12:9 Milování buď bez pokrytství; v ošklivosti mějte zlé, připojení jsouce k dobrému.

[G18 agathos ■] [G2853 kollao ■] [G4190 ponerōs ■] [G655 apostygeo ■] [G505 anypokritos ■]

[G26 agape ■]

V OŠKLIVOSTI MĚJTE ZLÉ + PŘIPOJENÍ JSOUCE K DOBRÉMU.

2. Korintským 13:1 Toto již po třetí jdu k vám, a v ústech dvou neb tří svědků staneť každé slovo.

[G3144 martus ■]

A V ÚSTECH DVOU NEB TŘÍ SVĚDKŮ STANEŤ KAŽDÉ SLOVO.

(Mé osobní myšlenky — žalm a epistola, stará smlouva a nová, a jeden hlas mezi nimi: nenávidte zlé, a přidržte se dobrého. V ústech dvou nebo tří svědků je toto slovo postaveno nade vši pochybnost.)

Shadow Deuteronomium 21:22 Když by kdo zhřešil, že by hoden byl smrti, a byl by odsouzen k ní a pověsil bys ho na dřevě: **[H7045 qelalah ■] [H6086 ets ■]** (23) Nezůstane přes noc tělo jeho na dřevě, ale hned v ten den pochováš jej, nebo zlořečený jest před Bohem pověšený; protož nepoškrvňuj země své, kterouž Hospodin Bůh tvůj dává tobě v dědictví.

KDO JE POVĚŠEN NA DŘEVĚ = ZLOŘEČENÝ OD BOHA.

Fulfillment Galatským 3:13 Ale vykoupilť jest nás Kristus z zlořečenství Zákona, učiněn byv pro nás zlořečenstvím, (nebo psáno jest: Zlořečený každý, kdož visí na dřevě) **[G3586 xylon ■] [G2671 katara ■]**

KRISTUS VYKOUPIŤ NÁS → UČINĚN ZA NÁS KLETBOU → PROKLETÝ JEST KAŽDÝ, KDOŽ VISÍ NA DŘEVĚ.

(Mé osobní myšlenky — zákon nazval ten strom místem prokletí. Kristus se tomu stromu nevyhýbal; byl na něj pověšen a sám se stal prokletím, aby prokletí mohlo skončit tam, místo aby se šířilo dál. Strom, který kdysi znamenal jen soud, se v něm stal branou ke stromu života.)

ZÁVĚR

1. Jan 2:17 A svět hyne i žádost jeho, ale kdož činí vůli Boží, ten trvá na věky.

SVĚT POMÍJÍ → KDO ČINÍ VŮLI BOŽÍ, ZŮSTÁVÁ NA VĚKY.

Římanům 16:20 Bůh pak pokoje potře satana pod nohy vaše brzo. Milost Pána našeho Jezukrista budiž s vámi. Amen.

BŮH PAK POKOJE POTŘE SATANA POD NOHY VAŠE BRZO → MILOST PÁNA NAŠEHO JEZUKRISTA BUDIŽ S VÁMI. AMEN.

(Mé osobní myšlivky — shrnout celou cestu do jednoho řádku. Začalo to na počátku: Boží vlastní dobro, vyřčené nad stvořením dříve, než zlo dostalo jméno, a srdce, které se musilo učit, a ptát se, a volit. Vyrostlo to v každodenní chození: odstoupit od zlého, činit dobré, a vytrvati v tom, na obyčejných místech, den za dnem. Stalo se to během a bojem: skutečné zlé, jemuž se vzpíráti, štít, jež pozdvihnouti, a mnohem těžší přikázání odplatiti zlo dobrem, a ne zlem více. A končí to tam, kam vždy směřovalo každé lezení i chození i běhání — u stromu, jenž stojí otevřen, bez dalšího zlořečení, pro každého, kdož přemáhá. Svět i jeho zlo pomíjí. Co je vystaveno na konání vůle Boží, nepomíjí s ním.)

PRAKTICKÝ KVÍZ

1. Genesis 1:31 — A viděl Bůh vše, což učinil, a aj, bylo:

- a) dobro a zlo společně
- b) velmi dobré
- c) pouze zle, ustavičně

2. Žalm 34:8 — Okuste a vizte, jak dobrý jest Hospodin:

- a) milosrdný
- b) dobrý
- c) věrný

3. 1. Královská 3:9 — Dejž tedy služebníku svému srdce rozumné, aby soudil lid tvůj, a aby rozeznal mezi:

- a) myšlenky srdce
- b) dobré a zlé
- c) sirotek a vdova

4. Římanům 12:21 — Nedej se přemoci zlému, ale:

- a) neodplácejte zlé za zlé
- b) přemáhej v dobrém zlé
- c) ošklivit si to, co je zlé

5. Genesis 50:20 — Vy zajisté skládali jste proti mně zlé; ale Bůh obrátil to v dobré, aby učinil to, což vidíte nyní, a při:

- a) odplatit zlé zlým

- b) vysvobodit je z ruky bezbožných
- c) při životu zachoval lid mnohý

6. 1. Jan 2:14 — Psal jsem vám, mládenci, že silní jste, a slovo Boží v vás zůstává, a že jste:

- a) toho, kterýž jest od počátku
- b) zvítězili nad zlým
- c) přijali Ducha Svatého

7. Zjevení 21:7 — Kdož zvítězí, obdrží dědičně všechno, a budeť jemu Bohem, a:

- a) bude mi synem
- b) Setru mu každou slzu z očí
- c) bude kralovat na věky věků

KLÍČ K ODPOVĚDÍM: 1-b, 2-b, 3-b, 4-b, 5-c, 6-b, 7-a

JAK SE TATO STUDIE VĚTVÍ

JAK STÍN PŘINÁŠÍ SVĚTLO: STROM NAZVANÝ PROKLETÝM PODLE ZÁKONA (DEUTERONOMIUM 21,22-23) JE PRÁVĚ TÍM DRUHEM STROMU, NA NĚMŽ BYL KRISTUS POVĚŠEN, KDYŽ SE STAL ZA NÁS KLETBOU (GALATSKÝM 3,13) — A STROM ŽIVOTA STOJÍ OTEVŘENÝ NA DRUHÉ STRANĚ ZA NÍM (ZJEVENÍ 22,2).

JAK TO VYKLÁDÁ NOVÁ SMLOUVA: CO BYLO PŘIKÁZÁNO JIŽ U PRVNÍHO STROMU — Z KAŽDÉHO STROMU SVOBODNĚ JEZ, KROMĚ JEDNOHO — SE U POSLEDNÍHO STROMU STÁVÁ OTEVŘENÝM POZVÁNÍM: TOMU, KDO PŘEMÁHÁ, DÁM JÍSTI Z STROMU ŽIVOTA (GENESIS 2:16-17 → ZJEVENÍ 2:7).

→ **JAK SLOVA MAJÍ VÝZNAM: AGATHOS (G18, DOBRÝ) A KALOS (G2570, DOBRÝ) OZNAČUJÍ TO, CO JE DOBRÉ SAMO V SOBĚ A DOBRÉ, KDYŽ SE TO PROJEVÍ; KAKOS (G2556, ZLÝ) A PONEROS (G4190, ZLÝ) OZNAČUJÍ TO, CO JE BEZCENNÉ, A TO, CO MÁ VŮLI ZAMĚŘENOU KE ŠKODĚ — POZNAMENEJ SI, KTERÉ SLOVO STOJÍ VE KTERÉM VERŠI, A PROČ.**

→ **JAK SE TO TÝKÁ TEBE: VŠEHO ZKUSTE, A COŽ DOBRÉHO JEST, TOHO SE DRŽTE (1. TESALONICKÝM 5:21). ODSUP OD ZLÉHO, A ČINIŽ DOBRÉ (ŽALM 34:14). SMYSLOVÉ JSOU CVIČENÍ UŽÍVÁNÍM, NE PŘÁNÍM (ŽIDŮM 5:14).**

→ **CO TO ZNAMENÁ PRO VĚČNOST: CO BYLO ZTRACENO U JEDNOHO STROMU, JE ZNOVU DÁNO U DRUHÉHO — TOMU, KDO PŘEMÁHÁ, DÁM JÍSTI Z DŘEVA ŽIVOTA (ZJEVENÍ 2:7), A NEBUDE TAM JIŽ VÍCE ŽÁDNÉ ZLOŘEČENÍ (ZJEVENÍ 22:3).**

VEDLEJŠÍ STEZKA: JOSEF JE OBRAZEM SYNA, BRATRA PRODANÉHO VE ZLU A POSLANÉHO BOHEM, ABY ZACHRÁNIL ŽIVOT (GENESIS 45:5-8; SKUTKY 7:9-10) — SLEDUJ, JAK ZLO, KTERÉ PROTI NĚMU BYLO ZAMÝŠLENO, BŮH OBRÁTIL V DOBRÉ.

→ **MOŽNÉ ODHALENÍ: CHASHAB (H2803, MYSLET, ZAMÝŠLET) JE PŘESNĚ TOTÉŽ SLOVO POUŽITÉ NA OBOU STRANÁCH GENESIS 50:20 — CO BRATŘI ZAMÝŠLELI, TO ZAMÝŠLEL I BŮH. [VERŠE SPOJENY DOHROMADY — ŽÁDNÝ JEDNOTLIVÝ VERŠ TOTO NEŘÍKÁ SÁM O SOBĚ] TOTÉŽ ZLO, KTERÉ BYLO ZAMÝŠLENO JEDNOU VŮLÍ, BYLO PŘEMOŽENO VŮLÍ VĚTŠÍ, ANIŽ BY BYL POPŘEN ZÁMĚR KTERÉKOLI ZE STRAN.**

CO MUSÍTE UČINIT, ABYSTE BYLI SPASENI?

Podívejte se na naši biblickou studii — „Co musím činit, abych byl spasen“

SOURCES & CREDITS

Scripture: Kralicka (Public Domain) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEPbible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEPbible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).